

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри терапії та реабілітації
(протокол № 22 від 17 серпня 2026 р.)

Завідувач кафедри

Олена ЛАЗАРЄВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Кафедра терапії та реабілітації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням) 2026-2027 навчальний рік, денна форма здобуття вищої освіти

1.1. Загальна інформація

Назва освітньої програми	227 Фізична терапія, ерготерапія https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/227_fizychna_terapiya_ergoterapiya_0.pdf
Код і назва дисципліни за освітньою програмою	ОК.ЦС29 Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням) https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=391
Семестр навчального року Календарні терміни вивчення	<i>I семестр</i> <i>Вересень-грудень</i>
Форма підсумкового контролю	Залік/екзамен
Прізвище, ім'я та по батькові науково-педагогічних працівників, контактна інформація, електронна адреса	Сергієнко Руслан Олексійович, д.мед.н., доцент rsergiyenko@uni-sport.edu.ua https://uni-sport.edu.ua/content/sergiyenko-ruslan-oleksiyovych

1.2. Кредити ЄКТС, види занять, кількість годин

кількість кредитів ЄКТС	лекції	семінарські	практичні	лабораторні	самостійна робота	загальна кількість годин
4	22		26		72	120

1.3. Оцінювання результатів навчання

Номер і назва теми практичних, семінарських та лабораторних занять	Завдання для самостійної роботи до заняття	Засоби оцінювання під час заняття та кількість балів	Загальна кількість балів за заняття
1. Переломи лопатки та ключиці (Класифікація. Клініка. Діагностика). Класифікація переломів. Клінічні ознаки переломів лопатки. Диференційна діагностика з забоями, пошкодженнями зв'язок. Види іммобілізації, що застосовуються для транспортування при пошкодженнях лопатки. Принципи оперативного та консервативного лікування переломів лопатки. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтів з переломами лопатки.	Види іммобілізації, що застосовуються для транспортування при пошкодженнях лопатки. Принципи оперативного та консервативного лікування переломів лопатки. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтів з переломами лопатки.	Експрес-контроль.	6
2. Переломи ключиці Класифікація переломів ключиці. Клінічні ознаки переломів ключиці. Диференційна діагностика з забоями, пошкодженнями зв'язок. Види іммобілізації, що застосовуються для транспортування при пошкодженнях ключиці. Принципи оперативного та консервативного лікування переломів ключиці. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтів з переломами ключиці.	Види іммобілізації, що застосовуються для транспортування при пошкодженнях ключиці. Принципи оперативного та консервативного лікування переломів ключиці. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтів з переломами ключиці.	Експрес-контроль.	6
3. Переломи проксимального епіметафіза плечової кістки. Переломи діафіза плечової кістки. Переломи дистального метаепіфіза плечової кістки. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування. Загальні особливості	Переломи проксимального епіметафіза плечової кістки. Переломи діафіза плечової кістки. Переломи дистального метаепіфіза плечової кістки. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне	Есе.	8

застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням плечової кістки.	лікування. Загальні особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням плечової кістки.		
4. Клінічна картина. Діагностика. Принципи оперативного та консервативного лікування. Загальні особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням ротаторної манжети плеча.	Класифікація. Клінічна картина. Діагностика. Принципи оперативного та консервативного лікування. Особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з вивихами у плечовому суглобі.	Есе.	8
5. Переломи кісток передпліччя. Переломи кісток кисті. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування.	Переломи кісток передпліччя. Переломи кісток кисті. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування.	Експрес-контроль.	8
6. Перелом проксимального епіметафіза стегнової кістки. Перелом діафіза стегнової кістки. Перелом дистального метаепіфіза стегнової кістки. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування. Загальні риси застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням стегнової кістки.	Перелом проксимального епіметафіза стегнової кістки. Перелом діафіза стегнової кістки. Перелом дистального метаепіфіза стегнової кістки. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика.	Експрес-контроль.	8
7. Переломи кісток гомілки. Переломи кісток стопи. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування. Загальні риси застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням кісток гомілки та стопи.	Переломи кісток гомілки. Переломи кісток стопи. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування. Загальні риси застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням кісток гомілки та стопи.	Експрес-контроль.	8
8. Етіопатомеханогенез травми.	Етіопатомеханогенез травми.	Презентації.	8

Клінічна картина, диференційна діагностика (інструментальні методи та клінічні тести). Тріада Турнера. Консервативне і оперативне лікування. Травматичні пошкодження менісків колінного суглобу.	Клінічна картина, диференційна діагностика (інструментальні методи та клінічні тести). Тріада Турнера. Консервативне і оперативне лікування. Травматичні пошкодження менісків колінного суглобу.		
9. Етіопатомеханогенез травми, клінічні ознаки, диференційна діагностика. Принципи оперативного та консервативного лікування при пошкодженнях зв'язкового апарату колінного суглобу. Принципи оперативного та консервативного лікування при пошкодженнях зв'язкового апарату стопи. Особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з ушкодженням зв'язкового апарату колінного та гомілково-надп'яtkового суглобу.	Етіопатомеханогенез травми, клінічні ознаки, диференційна діагностика. Принципи оперативного та консервативного лікування при пошкодженнях зв'язкового апарату колінного суглобу. Принципи оперативного та консервативного лікування при пошкодженнях зв'язкового апарату стопи.	Тестування.	8
10. Класифікація пошкоджень хребта: неускладнені і ускладнені ушкодження хребта, переломи тіл хребців, дужок, суглобових, остистих, поперечних відростків; вивихи, переломи-вивихи хребців. Механізми травми. Клінічне обстеження. Рентгенодіагностика. Загальні принципи лікування неускладнених переломів хребта: репозиція, фіксація, відновлення функції. Консервативні методи лікування: функціональний, метод одномоментної репозиції, метод поступової етапної репозиції. Оперативне лікування: стабілізуючі операції - передній спондилодез,	Загальні принципи лікування неускладнених переломів хребта: репозиція, фіксація, відновлення функції. Консервативні методи лікування: функціональний, метод одномоментної репозиції, метод поступової етапної репозиції. Оперативне лікування: стабілізуючі операції - передній спондилодез, задній спондилодез, транспедикулярної фіксація.	Презентації.	8

задній спондилодез, транспедикулярної фіксація.			
11. Пошкодження кісток тазу. Класифікація переломів кісток таза за А.В. Капланом: класифікації, найбільш поширені в клініці: переломи переднього півкільця таза, переломи заднього півкільця таза: переломи таза без порушення безперервності тазового кільця, переломи тазу з порушенням безперервності тазового кільця, ускладнені переломи тазу. Клінічні симптоми, характерні для переломів тазових кісток різної локалізації, для ускладнених переломів тазу. Рентгенологічна діагностика переломів кісток таза. Консервативне лікування (блокади, скелетне витягання та ін.). Оперативні методи лікування хворих. Загальні особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з неускладненими переломами кісток тазу.	Рентгенологічна діагностика переломів кісток таза. Консервативне лікування (блокади, скелетне витягання та ін.). Оперативні методи лікування хворих. Загальні особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з неускладненими переломами кісток тазу.	Експрес-контроль.	8
12. Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні показники, рентгенологічні ознаки при дегенеративному ушкодженні хребта. Диференційна діагностика. Загальні принципи фармакологічного та нефармакологічного лікування хворих з дегенеративними ураженнями хребта.	Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні показники, рентгенологічні ознаки при дегенеративному ушкодженні хребта. Диференційна діагностика. Загальні принципи фармакологічного та нефармакологічного лікування	Тестування	8

	хворих з дегенеративними ураженнями хребта.		
13. Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні показники, рентгенологічні ознаки при артрозах колінного та кульшового суглобу. Диференційна діагностика. Загальні принципи фармакологічного та нефармакологічного лікування хворих на артрит та артроз. Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні показники, рентгенологічні ознаки при дегенеративному ушкодженні хребта. Диференційна діагностика.	Загальні принципи фармакологічного та нефармакологічного лікування хворих на артрит та артроз. Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні показники, рентгенологічні ознаки при дегенеративному ушкодженні хребта. Диференційна діагностика.	Експрес-контроль.	8
Усього:			100

1.4. Обладнання, інструментарій, програмне забезпечення, необхідні для викладання навчальної дисципліни

Аудиторія, ПК, проектор, доступ до Інтернету, зал фізичної терапії (https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya_nufvsu_2_2.pdf)
 Сторінка курсу на платформі Moodle (<https://dn.uni-sport.edu.ua/>). Курси неформальної освіти Фізіопедія (<https://members.physio-pedia.com>)

1.5. Заходи з неформальної освіти, що можуть бути застосовані в процесі викладання навчальної дисципліни:

стажування, курси, майстер-класи, тренінги, семінари, що підтверджено відповідним документом (сертифікат, диплом тощо).

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри терапії та реабілітації
(протокол № 22 від 17 серпня 2026 р.)

Завідувач кафедри

Олена ЛАЗАРЄВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Кафедра терапії та реабілітації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням)
2026-2027 навчальний рік, денна форма здобуття вищої освіти
Повторне вивчення дисципліни

1.1. Загальна інформація

Назва освітньої програми	227 Фізична терапія, ерготерапія https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/227_fizychna_terapiya_ergoterapiya_0.pdf
Код і назва дисципліни за освітньою програмою	ОК.ЦС29 Травматологія та ортопедія (за професійним спрямуванням) https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=391
Семестр навчального року Календарні терміни вивчення	<i>I семестр</i> <i>Вересень-грудень</i>
Форма підсумкового контролю	Залік/екзамен
Прізвище, ім'я та по батькові науково-педагогічних працівників, контактна інформація, електронна адреса	Сергієнко Руслан Олексійович, д.мед.н., доцент, rsergiyenko@uni-sport.edu.ua https://uni-sport.edu.ua/content/sergiyenko-ruslan-oleksiyovych

1.2. Кредити ЄКТС, види занять, кількість годин

кількість кредитів ЄКТС	лекції	семінарські	практичні	лабораторні	самостійна робота	загальна кількість годин
4	6		10		104	120

1.3. Оцінювання результатів навчання

Номер і назва теми практичних, семінарських та лабораторних занять	Завдання для самостійної роботи до заняття	Засоби оцінювання під час заняття та кількість балів	Загальна кількість балів за заняття
1. Переломи лопатки та ключиці (Класифікація. Клініка. Діагностика). Класифікація переломів. Клінічні ознаки переломів лопатки. Диференційна діагностика з забоями, пошкодженнями зв'язок. Види іммобілізації, що застосовуються для транспортування при пошкодженнях лопатки. Принципи оперативного та консервативного лікування переломів лопатки. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтів з переломами лопатки. Переломи проксимального епіметафіза плечової кістки. Переломи діафіза плечової кістки. Переломи дистального метаепіфіза плечової кістки. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування. Загальні особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням плечової кістки. Клінічна картина. Діагностика. Принципи оперативного та консервативного лікування. Загальні особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням ротаторної манжети плеча. Переломи кісток передпліччя.	Види іммобілізації, що застосовуються для транспортування при пошкодженнях лопатки. Принципи оперативного та консервативного лікування переломів лопатки. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтів з переломами лопатки.	Експрес-контроль.	6
	Види іммобілізації, що застосовуються для транспортування при пошкодженнях ключиці. Принципи оперативного та консервативного лікування переломів ключиці. Особливості застосування засобів фізичної терапії пацієнтів з переломами ключиці.	Експрес-контроль.	6
	Переломи проксимального епіметафіза плечової кістки. Переломи діафіза плечової кістки. Переломи дистального метаепіфіза плечової кістки. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування. Загальні особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням плечової кістки.	Есе.	8
	Класифікація. Клінічна картина.	Есе.	8

Переломи кісток кисті. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування.	Діагностика. Принципи оперативного та консервативного лікування. Особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з вивихами у плечовому суглобі.		
	Переломи кісток передпліччя. Переломи кісток кисті. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування.	Експрес-контроль.	8
2. Перелом проксимального епіметафіза стегнової кістки. Перелом діафіза стегнової кістки. Перелом дистального метаепіфіза стегнової кістки. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування. Загальні риси застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням стегнової кістки. Переломи кісток гомілки. Переломи кісток стопи. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування. Загальні риси застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням кісток гомілки та стопи. Етіопатомеханогенез травми. Клінічна картина, диференційна діагностика (інструментальні методи та клінічні тести). Тріада Турнера. Консервативне і оперативне лікування. Травматичні пошкодження менісків колінного суглобу.	Перелом проксимального епіметафіза стегнової кістки. Перелом діафіза стегнової кістки. Перелом дистального метаепіфіза стегнової кістки. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика.	Експрес-контроль.	8
	Переломи кісток гомілки. Переломи кісток стопи. Етіопатомеханогенез травми. Класифікація. Клініка. Діагностика. Консервативне і оперативне лікування. Загальні риси застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з пошкодженням кісток гомілки та стопи.	Експрес-контроль.	8
	Етіопатомеханогенез травми. Клінічна картина, диференційна діагностика (інструментальні методи та клінічні тести). Тріада Турнера. Консервативне і оперативне лікування. Травматичні пошкодження менісків колінного суглобу.	Презентації.	8
	Етіопатомеханогенез травми,	Тестування.	8

Етіопатомеханогенез травми, клінічні ознаки, диференційна діагностика. Принципи оперативного та консервативного лікування при пошкодженнях зв'язкового апарату колінного суглобу. Принципи оперативного та консервативного лікування при пошкодженнях зв'язкового апарату стопи. Особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з ушкодженням зв'язкового апарату колінного та гомілково-надп'яtkового суглобу.	клінічні ознаки, диференційна діагностика. Принципи оперативного та консервативного лікування при пошкодженнях зв'язкового апарату колінного суглобу. Принципи оперативного та консервативного лікування при пошкодженнях зв'язкового апарату стопи.		
3. Класифікація пошкоджень хребта: неускладнені і ускладнені ушкодження хребта, переломи тіл хребців, дужок, суглобових, остистих, поперечних відростків; вивихи, переломи-вивихи хребців. Механізми травми. Клінічне обстеження. Рентгенодіагностика. Загальні принципи лікування неускладнених переломів хребта: репозиція, фіксація, відновлення функції. Консервативні методи лікування: функціональний, метод одномоментної репозиції, метод поступової етапної репозиції. Оперативне лікування: стабілізуючі операції - передній спондилодез, задній спондилодез, транспедикулярної фіксація.	Загальні принципи лікування неускладнених переломів хребта: репозиція, фіксація, відновлення функції. Консервативні методи лікування: функціональний, метод одномоментної репозиції, метод поступової етапної репозиції. Оперативне лікування: стабілізуючі операції - передній спондилодез, задній спондилодез, транспедикулярної фіксація.	Презентації.	8
4. Пошкодження кісток таза. Класифікація переломів кісток таза за А.В. Капланом: класифікації, найбільш поширені в клініці: переломи переднього півкільця таза,	Рентгенологічна діагностика переломів кісток таза. Консервативне лікування (блоади, скелетне витягання та ін.). Оперативні методи лікування	Експрес-контроль.	8

переломи заднього півкільця таза: переломи таза без порушення безперервності тазового кільця, переломи тазу з порушенням безперервності тазового кільця, ускладнені переломи тазу. Клінічні симптоми, характерні для переломів тазових кісток різної локалізації, для ускладнених переломів тазу. Рентгенологічна діагностика переломів кісток таза. Консервативне лікування (блокади, скелетне витяжіння та ін.). Оперативні методи лікування хворих. Загальні особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з неускладненими переломами кісток тазу.	хворих. Загальні особливості застосування фізіотерапевтичних засобів у пацієнтів з неускладненими переломами кісток тазу.		
5. Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні показники, рентгенологічні ознаки при дегенеративному ушкодженні хребта. Диференційна діагностика. Загальні принципи фармакологічного та нефармакологічного лікування хворих з дегенеративними ураженнями хребта. Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні показники, рентгенологічні ознаки при артрозах колінного та кульшового суглобу. Диференційна діагностика. Загальні принципи фармакологічного та нефармакологічного лікування хворих на артрит та артроз. Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні	Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні показники, рентгенологічні ознаки при дегенеративному ушкодженні хребта. Диференційна діагностика. Загальні принципи фармакологічного та нефармакологічного лікування хворих з дегенеративними ураженнями хребта.	Тестування	8
	Загальні принципи фармакологічного та нефармакологічного лікування хворих на артрит та артроз. Визначення, класифікація, патофізіологія, клінічні та лабораторні показники, рентгенологічні ознаки при	Експрес-контроль.	8

показники, рентгенологічні ознаки при дегенеративному ушкодженні хребта. Диференційна діагностика.	дегенеративному ушкодженні хребта. Диференційна діагностика.		
		Усього:	100

1.4. Обладнання, інструментарій, програмне забезпечення, необхідні для викладання навчальної дисципліни

Аудиторія, ПК, проектор, доступ до Інтернету, зал фізичної терапії (https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya_nufvsu_2_2.pdf)
Сторінка курсу на платформі Moodle (<https://dn.uni-sport.edu.ua/>). Курси неформальної освіти Фізіопедія (<https://members.physio-pedia.com>)

1.5. Заходи з неформальної освіти, що можуть бути застосовані в процесі викладання навчальної дисципліни:

стажування, курси, майстер-класи, тренінги, семінари, що підтверджено відповідним документом (сертифікат, диплом тощо).